

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS 2018 M. LAPKRIČIO 28 D. NUTARIMO NR. 1176 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO (TOLIAU- PROJEKTAS)
(TAP-20-1745; TAIS NR. 20-13424(2))

2020-11-19 Nr. NV-3147

Vilnius

Projekto teikėja – Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Patikslinti praktinio taikymo metu identifikuotus Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos teisinio reguliavimo trūkumus ir nuostatas, susijusias su Viešojo administravimo įstatymo naujos redakcijos įsigaliojimu.

Dabartinė situacija. Iki 2020 m. liepos 1 d. valstybės ir savivaldybių institucijos turėjo aprašyti valstybės tarnautojų pareigybes pagal standartizuotus pareigybių aprašymus Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje, nustatyti standartizuotas funkcijas, tipinius išsilavinimo, darbo patirties ir kitus specialiuosius reikalavimus, taip pat atitinkamas kompetencijas.

Taikant naujas nuostatas iškilo neaiškumų nustatant išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos ir darbo patirties alternatyvas ir atitinkamai teisinio darbo stažo skaičiavimo, dėl galimybės pareigybei nustatyti *kitas* specialias veiklos sritis, dėl per žemų valstybės tarnautojų lyderystės ir veiklos valdymo kompetencijų lygių VII pareigybės lygmens pareigybėms, dėl kompetencijų nustatymo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams ir kt.

2020 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymas numatantis, kad vidaus administravimas nelaikomas viešuoju administravimu.

Projekto esmė. Projektu siūlomi pakeitimai:

- galimybė įstaigoms pačioms pasirinkti ir nustatyti pareigybės aprašyme vieną arba abi išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos ar darbo patirties veiklos srityje reikalavimų alternatyvas;
- tikslinami veiklos sričių pavadinimai – politikos formavimo srities pavadinimas pakeičiamas į administracinį reglamentavimą, apimančį tiek politikos formavimo, tiek dalyvavimo formuojant valstybės politiką sritis, taip pat, kad teisė (išskyrus administracinį reglamentavimą) yra bendroji veiklos sritis;
- atsisakoma bendrosios veiklos srities tapatinimo su vidaus administravimo sritimi ir nustatoma, kad naujai steigiamoms pareigybėms (laisvoms pareigybėms) pagrindinėmis veiklos sritimis gali būti nustatomos tik specialiosios veiklos sritys, o bendroji veiklos sritis galės būti nustatyta tik kaip papildoma veiklos sritis, išskyrus diplomatinės tarnybos institucijose įsteigtas valstybės tarnautojų pareigybes;
- VII pareigybės lygmens (poskyrio vadovo (vedėjo pavaduotojo) pareigybėms nustatomas aukštesnis lyderystės ir veiklos valdymo kompetencijų lygis (vietoj 2 lygio nustatomas 3 lygis);
- tikslinama, kad politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybėms kompetencijos ir jų pakankami lygiai nėra nustatomi;
- kitos specialiosios veiklos srities nuostatos aiškiai susiejamos su Metodikos 3 priede išvardytomis pareigybėmis;
- tikslinami II pareigybės lygmens įstaigų vadovų (direktoriaus, prokuratūros kanclerio, savivaldybės kontrolieriaus) pareigybių tipiniai specialieji reikalavimai;

- vadovaujančioms pareigybėms nustatyti mažesnę vadovaujamo darbo patirtį.

Atsižvelgiant į Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos tobulinimo paslaugų suteikimo terminus ir faktinę eigą, kai kurių Projekto nuostatų įsigaliojimas numatomas 2021 m. balandžio 1 d. Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos pakeitimai bus atlikti iš informacinėms sistemoms tobulinti skirtų asignavimų.

Derinimas. Projektas derintas su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesine sąjunga ir Vyriausybės kanceliarija.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Žemės ūkio ministerija pastabų neturėjo. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nustatytu laiku išvadų nepateikė, todėl laikoma, kad teisės akto projektui pritaria. Į kitų suinteresuotų institucijų pastabas iš esmės atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Pakartotinai siūlome nemažinti vadovaujamo darbo patirties reikalavimo aukščiausio lygmens vadovų pareigybėms. Manome, kad aukščiausias vadovaujamas pareigas turėtų eiti **atitinkamą vadovavimo patirtį turintys asmenys**, todėl šiuo metu nustatyti I lygmens pareigybėms (įstaigos vadovai) – 4 metų vadovaujamo darbo patirties ir II lygmens pareigybėms (įstaigos vadovo pavaduotojai) – 3 metų vadovaujamo darbo patirties reikalavimai yra optimalūs. Dėl III lygmens pareigybių (departamento, valdybos, grupės vadovai) siūlytume svarstyti galimybę nustatyti 2 metų vadovaujamo darbo patirties reikalavimą (šiuo metu nustatyti 3 metai, Projektu siūloma mažinti iki 1 metų).

Siūlytume dar kartą įvertinti poreikį tikslinti Projektą, nustatant minimalų pareigybės funkcijų kiekį, kadangi pagal siūlomas nuostatas galima situacija, kai valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme bus nustatytos iš viso tik trys funkcijos (dvi funkcijos, susijusios su pareigybės paskirtimi, ir viena - susijusi su nenuolatinio pobūdžio pavedimų vykdymu). Abejojame, ar toks pareigybės aprašymas būtų pakankamai išsamus ir aiškus tiek asmeniui, pretenduojančiam į tokias valstybės tarnautojo pareigas, tiek pačiam valstybės tarnautojui.

Vyriausybei pateiktu Projektu išsprendžiama teisinio darbo stažo skaičiavimo problema, todėl derinimui su suinteresuotomis institucijomis teiktas Teisinių pareigybių sąrašo, patvirtinto Vyriausybės 1998 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 841 „Dėl Teisinių pareigybių sąrašo patvirtinimo“, pakeitimo projektas nėra teikiamas. Vis dėlto norime atkreipti dėmesį, kad teisinių pareigybių sąrašas buvo keistas (peržiūrėtas) seniai, jame nurodytos jau neegzistuojančios pareigybės, pavyzdžiui, apskrities viršininkas ir jo pavaduotojas (nors tokios institucijos nebėra nuo 2010 m.). **Siūlytume Teisingumo ministerijai peržiūrėti teisinių pareigybių sąrašą iš esmės (atnaujinti).**

Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. lapkričio 19 d. išvadoje Nr. NV-3145 pateiktus pasiūlymus ir projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė

